

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
18/3837 ES KMW/KBÅ/bj

Vår referanse:
201803285-8 008

Sted, Dato
Oslo, 17.10.2018

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I TVISTELOVEN - TVISTELOVEVALUERINGEN

Politidirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 12. juli 2018. Høringsfristen er satt til 20. oktober 2018.10.16

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende enheter. Vedlagt følger høringsuttalelser fra Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt.

Politidirektoratet har merknader til noen av forslagene i høringen.

Ad 4.1 om rettens angivelse av fristers avslutning

Allerede per i dag angir forliksrådene tilsvarsfrist ved en fast dato. I sin uttalelse støtter Øst politidistrikt forslaget om at frister skal angis til en bestemt dato med utgangspunkt i hensynet til sakens parter. Oslo politidistrikt er ikke positive til innføring av en regel om å angi frist for overprøving etter tvl. § 6-14 ved en fast dato. Dette begrunnes med at det er tingretten og ikke forliksrådet som skal vurdere om fristen for overprøving er overholdt.

Politidirektoratet mener hensynet til publikum tilsier at frister bør angis ved en fast dato. Oslo politidistrikt viser korrekt til at dagens saksbehandlingssystem for namsmannen opererer med malverk med standard frister. Dette må endres dersom frist skal angis ved en fast dato, og det vil ha økonomiske konsekvenser. Samtidig er det vår oppfatning at når en frist angis til en bestemt dato, settes den enkelte bedre i stand til å forstå hva vedkommende må gjøre for å ivareta sin egen interesse i saken.

Ad 6.5.3 Erstatningskrav mot Staten som følge av saksbehandlingsfeil

Politidirektoratet støtter Oslo politidistrikts vurderinger knyttet til behovet for en presisering i lovteksten. Videre støtter Politidirektoratet en presisering i loven om plikt til å varsle Staten ved Justis- og beredskapsdepartementet før det tas ut søksmål.

Ad 8.1.4 Verdigranse for saker som skal behandles av forliksrådet

Både Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt stiller seg positive til en økning av verdigransen for saker som skal behandles av forliksrådet.

Politidirektoratet

Oslo politidistrikt argumenterer for at det er hensiktsmessig å sette samme verdigrense som er foreslått for småkravsprosessen – kr 250 000.

Øst politidistrikt foreslår at verdigrensen settes til kr 200 000. De argumenterer med at beløpet tilsvarer økningen i kroneverdien samt en utvidelse av forliksrådets sakstilfang, og derigjennom avlastning av tingrettene. Øst politidistrikt anfører at en dobling av verdigrensen vil favne for vidt sett hen til at forliksrådsbehandlingen skal være enkel, hurtig og billig.

Verken Øst politidistrikt eller Oslo politidistrikt anser det som hensiktsmessig å fastsette beløpet ut fra folketrygdens grunnbeløp, da regler med et klart angitt beløp er lettere å forholde seg til for partene samt forliksrådet. Videre vil man unngå tvil knyttet til skjæringstidspunkter ved endring av grunnbeløpet. Politidirektoratet støtter den fremlagte argumentasjonen og mener det er mest hensiktsmessig å videreføre en fast beløpsgrense.

Etter Politidirektoratets mener at verdigrensen bør settes til kr 250 000, da dette er samme grense som er satt for småkravsprosessen.

Ad 8.2 Avvisning og adgang til å ta ut ny sak i forliksrådet

Politidirektoratet støtter lovfesting av gjeldende rett med hensyn til klagers rett til å ta ut ny sak i forliksrådet etter saken er avvist. Direktoratet mener, i likhet med Oslo politidistrikt, at det ikke er hensiktsmessig å innføre en frist på én måned for inngivelse av ny forliksklage.

Politidirektoratet mener at det ikke bør gis adgang til å begjære oppfrisking i forliksrådet ved beslutning om avvisning som følge av klagers fravær. En slik løsning vil være arbeidskrevende, og løsningen med å kunne fremme ny klage anses mer effektivt.

Ad 8.4.4 Innstilling av sak i forliksrådet der sak er brakt inn for en nemnd

I likhet med Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt, støtter Politidirektoratet forslaget, slik at både nemnder som nevnt i § 6-2 første ledd bokstav e og § 6-2 annet ledd bokstav c omfattes.

Ad 8.5 Litispendens ved innstilling av sak i forliksrådet

Politidirektoratet støtter forslaget om endringer i tvl. § 18-2 annet ledd som innebærer en innføring av litispendensvirkning i 6 måneder ved innstilling i forliksrådet. Oslo politidistrikt har påpekt at lovforslaget bør endres noe for å ivareta prinsippet om at partene kan bli enige om å ta ut ny forliksklage før det er gått ett år dersom nemndsbehandling er avsluttet. Med den foreslåtte ordlyden er ikke dette hensyntatt.

Øst politidistrikt anfører at man bør gjeninnføre regelen om at forliksrådsbehandling ikke er obligatorisk i saker hvor bare en av partene har alminnelig verneting i Norge. Det er Politidirektoratets erfaring at flere saker som forkynnes i utlandet omhandler rene pengekrav, typisk kredittkortgjeld. Vi ser at for enkelte tvistesaker vil det være en fordel om det gis fritak fra forliksrådsbehandling, mens prosessøkonomiske hensyn for de langt fleste skyldnere tilsier at saken bør starte i forliksrådet. Fritak fra obligatorisk behandling i forliksrådet når en part ikke har alminnelig verneting i Norge, vil gi klager en valgmulighet. Det er nærliggende å anta at i saker som omhandler rene pengekrav, vil klager ofte anse det mest hensiktsmessig å starte saken i forliksrådet.

Ad 9.2.2 Verneting

Politidirektoratet støtter forslaget om å endre ordlyden i tvisteloven § 4-4 tredje ledd, fra "virksomhetens hovedkontor" til "virksomhetens forretningskontor". En slik endring vil bidra til

å redusere eventuell tolkningsstrid i de tilfeller virksomhetens hovedkontor ikke ligger på registrert forretningssted.

Ad 10 Økonomiske og administrative konsekvenser

Politidirektoratet vil understreke at forslaget vil få økonomiske konsekvenser for politiet. Departementet antar at kun en mindre del av de 6 680 sivile sakene på landsbasis har en tvistesum på mellom 125 000–250 000, og peker på at den økte sakstilgangen vil bli fordelt på alle landets forliksråd.

Politidirektoratet viser i denne forbindelse til departementets høringsnotat av 01.06.2018 med forslag om å øke gebyret for forliksrådsbehandling til 1,15R. Bakgrunnen for forslaget var at dagens gebyr på 1 R er lavere enn selvkost, noe som gir rom for en økning. Beregninger Politidirektoratet har foretatt på oppdrag for departementet viser at det koster politiet 1 305 per sak å levere tjenesten forliksklage. Da er tid medgått til kompetansehevende tiltak, generell veiledning og deltakelse i forliksrådets møter ikke medtatt. Merk at hovedregelen er at forliksrådets medlemmer avlønner per sak som behandles. En økning i sakstilfanget vil altså innebære merutgifter for politiet. Sett i sammenheng med gjeninnføring av oppfriskningsadgangen for forliksrådet samt pålagt adressekontroll mener Politidirektoratet at det er et klart behov for å tilføre ressurser med oppgaven.

Avslutningsvis vil Politidirektoratet vise til tidligere innspill som Oslo politidistrikt har fremmet i forbindelse med evalueringen av tvisteloven. I den sammenhengen vil vi særlig understreke behovet for at klagemotparten må identifiseres ved hjelp av fødselsdato eller organisasjonsnummer i forliksklagen.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Birgitte Valen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler
Birgitte Valen
Seniorrådgiver
Telefon 95990406